

Šią programą finansuoja
Europos Sąjunga

LATVIJA
LIETUVA
BALTARUSIJA
2014-2020

Pažangi laparoskopinė chirurgija – efektyviam vėžio gydymui Santaros klinikose

Nors kova su pandemija paskutiniaisiais metais yra pagrįstai tapusi sveikatos apsaugos sistemos prioritetu, Covid-19 tematika neretai užgožia reikšmingą pažangą kitose medicinos srityse. Būtent per pastaruosius kelerius metus Vilniaus universiteto ligoninėje Santaros klinikose vyko nemažai pokyčių chirurgijos srityje: dominuojančia praktika tapo laparoskopinės operacijos.

Laparoskopijos pranašumai

Laparoskopija – tai tausojantis ir minimaliai invazyvus operavimo būdas, kuomet, atlikus kelis nedidelius pjūvius pilvo sienoje, pilvo ertmėje atliekami operaciniai veiksmai pasitelkiant modernią optinę sistemą bei plonus manipulatorius. Lyginant su atviromis operacijomis, laparoskopija turi gausybę pranašumų: suteikia gerus ankstyvuosius rezultatus, užtikrina greitesnį pooperacinį gijimą, sumažina komplikacijų skaičių (reikšmingai sumažėja išvaržų, kraujo praradimo bei žaizdos infekcijų tikimybė), mažina pacientų mirštamumą.

Nors pirmoji laparoskopinė operacija Lietuvoje atlikta dar prieš porą dešimtmečių, tik reikšmingos pastarųjų metų investicijos leido šiai metodikai tapti dominuojančia praktika: praėjusiais metais Santaros klinikose laparoskopinės operacijos onkologijos, onkoginekologijos ir kolorektalinės chirurgijos srityse sudarė daugiau kaip 60 proc. visų operacijų. Tokių operacijų skaičių lėmė ir 2019-2021 m. įgyvendintas projektas „Onkologinėmis ligomis sergančių asmenų socialinės atskirties mažinimas bei gyvenimo kokybės gerinimas Vilniaus ir Gardino regionuose“, finansuotas pagal 2014-2020 metų Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programą. Už projekto lėšas įsigytos 3D laparoskopinė vaizdo sistema, 3D/2D laparoskopinė vaizdo sistema (su ICG) bei 4K laparoskopinė vaizdo sistema. Šios medicinos technologijos itin daug naudos atnešė onkologiniams pacientams, turintiems urologinių, ginekologinių bei pilvo srities sutrikimų. ES finansuojamo projekto laikotarpiu Santaros klinikose onkologiniams pacientams buvo atlikta daugiau nei 150 laparoskopinių urologijos operacijų, daugiau nei 350 ginekologinių operacijų, daugiau nei 200 pilvo chirurgijos srities operacijų.

Žingsnis į priekį vėžio gydymo srityje

Laparoskopinės metodikos pritaikomumas nuolat plečiasi ir ilgainiui apims vis daugiau operavimo sričių. Šiuo metu technologija daugiausia taikoma Santaros klinikų pacientams, sergantiems šlapimo pūslės, kiaušidžių, gimdos kaklelio, gimdos vėžiu; turintiems inkstų, priešinės liaukos (prostatos), sėklidžių, tiesiosios, storosios (gaubtinės), riestinės žarnų piktybinių navikų.

Bene ryškiausia pažanga pasiekta urologijos srityje, kurioje laparoskopinių operacijų dalis, pavyzdžiui, inkstų rezekcijos operacijų srityje per ketverius metus Santaros klinikose padidėjo nuo 17 iki 85 proc. 2020 metais, o atvirų chirurginių operacijų dalis šiandien tesiekia 5 proc. Gydant gimdos kūno vėžį absoliuti dauguma operacijų taip pat yra atliekamos laparoskopiskai. Pasak Santaros klinikų Akušerijos ir ginekologijos centro Ginekologijos skyriaus vedėjo gydytojo

akušerio-ginekologo dr. Viliaus Rudaičio, „su nauja technika kiekvienai pacientei yra atliekamas ir sentinelinio limfmazgio nustatymas. Gydant giliają infiltruojančią endometriozę, 100 proc. tokių operacijų atliekama laparoskopiskai, nes naudojant 3D vizualizavimą galima labai tiksliai ir greitai atlikti net ir sudėtingiausius audinių, tame tarpe ir žarnyno ar šlapimo takų susiuvimo etapus“.

Be jau minėtų laparoskopijos pranašumų didinant gydymo efektyvumą ir mažinant pacientų mirtingumą, išskiriama ir socialinė šio operacijų metodo nauda. Laparoskopinės operacijos sutrumpina pacientų hospitalizavimo laiką, leidžia pacientams greičiau grįžti į įprastą gyvenimo ritmą, neiškristi iš darbo rinkos, išvengti finansinių sunkumų. Dar vienas ypač svarbus šios chirurginės metodikos pranašumas – galimybė operacijų medžiagą archyvuoti. Pasak Santaros klinikų urologijos skyriaus vedėjo dr. Alberto Čekausko, „optinė įranga leidžia išsaugoti operacijos vaizdo įrašus: tai padeda kontroliuoti operavimo procedūrų kokybę, analizuoti chirurgo atliktus veiksmus. Sudėtingesnių operacijų vaizdo įrašai taip pat tampa neįkainojama medžiaga chirurgų rengimui bei profesiniam tobulinimuisi“.

2021 m. lapkričio 15 d. įvyko baigiamasis projekto renginys „Pažangi laparoskopinė chirurgija – efektyvesniam vėžio gydymui“.